

# Nou rumb per als estudis d'Arquitectura de Girona



**L'any 2011 s'ha graduat la primera promoció dels estudis d'Arquitectura de la UdG. Tot i la crisi que afecta la construcció, cada curs un bon nombre d'estudiants tria aquesta especialitat. Els responsables del grau, però, consideren que és un bon moment per donar un nou enfocament a la matèria.**

Malgrat la crisi que afecta el sector de la construcció, la demanda dels estudis d'Arquitectura de la UdG es manté ferma i supera l'oferta de places. És una bona notícia, que parla de la qualitat dels estudis més enllà dels vaivens d'un cycle del mercat. Però, precisament, la realitat del mercat ha fet pensar als responsables dels estudis que cal introduir canvis que adaptin els continguts a les actuals necessitats de l'arquitectura, que avui, i tot sembla indicar que va per llarg, passen per les tres re: repensar, rehabilitar i reconstruir.

## **Els avantatges de pertànyer a l'Escola Politècnica Superior**

Josep Fuses és el coordinador dels estudis d'Arquitectura de la UdG. Considera que el fet de formar part de l'Escola Politècnica Superior (EPS) els atorga un caire particular, perquè té un perfil molt vinculat a l'empresa, per a la qual forma excel·lents professionals. «Volem aprofitar aquest detall i enfocar els estudis en aquesta direcció: ha de ser la nostra marca», explica. Es tracta, defensa Fuses, de matisar els continguts dels programes per tal de donar als estudis un caire que tingui més a veure amb el que creu que ha de ser el futur de la professió. Una professió, sobretot, que s'allunya de la imatge del professional liberal, que treballa sol, per produir professionals que s'integren en multi-



La realitat del mercat fa pensar en l'adaptació dels continguts a les actuals necessitats de l'arquitectura: repensar, rehabilitar i reconstruir.

L'escola treballa en els continguts d'un futur màster de doctorat per tal de fomentar la recerca en l'àmbit de la rehabilitació i la restauració arquitectònica

nacionals de l'arquitectura. «No sé si és bona o dolenta, aquesta realitat de la multinacional, potser es perd intensitat en favor de la comercialitat, però la figura de l'arquitecte que treballa sol, segurament, ha passat a la història.» Fuses descriu un perfil professional que s'acosta a poc a poc al de l'enginyer i no ho amaga: «Cal que prenguem la iniciativa –prosegueix– que des de fa cent cinquanta anys caracteritza els enginyers, que no l'hem tinguda fins ara, perquè només projectàvem i els deixàvem el control del món real.» Cap dels plans d'estudi, al nostre país, incorpora assignatures que ensenyin els arquitectes a conduir les empreses com els que ensenyen als enginyers. Aquest és un escull que caldrà superar.

Mirant enrere, es mostra convençut que la figura de l'arquitecte estrella els ha fet molt de mal. «Hi ha hagut un període en què l'estudiant somiava a ser un Foster, un Nouvel, un Gehry, i nosaltres els dèiem que això només era per a deu o vint multinacionals de la forma, però el tsunami de les revistes setinades ha estat tan potent que els ha fet inevitable el somni». El que se'ls vol proposar des de la direcció del centre és que descobreixin que el camp d'actuació de l'arquitecte (podríem afegir, de l'arquitecte tot i la crisi) és extensíssim: les reformes, les rehabilitacions, els peritatges... Com a opinió personal, el reconegut arquitecte i coordinador dels estudis d'Arquitectura de la UdG considera que al col·lectiu li cal un canvi de mentalitat que li faci recuperar àmbits que han deixat escapar.

Fuses considera que la Universitat té, entre d'altres, un camp verge per recórrer pel que fa a les relacions amb l'empresa, perquè els arquitectes poden afegir valor a determinats productes. Argumenta que, més enllà dels espais que han ocupat tradicionalment, hi ha molta feina per fer en la investigació de la tecnologia de nous materials i sistemes constructius i en la gestió empresarial del procés constructiu. També, en una major implicació en la participació ciutadana com un dels agents principals en la gestió col·lectiva de les ciutats i, en general, de tot el territori. En tot cas, considera que l'existència del patronat de l'EPS, del qual formen part les empreses més destacades de Girona, pot servir de catalitzador d'unes tendències semblants. Com a complement, ara que la primera promoció ha completat el grau, l'Escola treballa en els continguts d'un futur màster de doctorat per tal de fomentar la recerca en l'àmbit de la rehabilitació i la restauració arquitectònica (un altre dels espais que Fuses considera amb recorregut futur). Per consolidar-lo,



■ L'alcalde de Girona, en el taller sobre el viaducte del ferrocarril.

L'Escola ha iniciat contactes amb l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC) per tal de dotar el màster d'una especificitat que el faci aparèixer com un referent en la teoria i la pràctica de la rehabilitació i la restauració.

### Un seminari per inculcar els nous valors

El curs 2011-2012 a l'Escola d'Arquitectura de la UdG s'ha iniciat, doncs, amb un tastet del que es vol que siguin els nous valors de l'Escola, els de les tres "re". Per aquest motiu s'ha dut a terme un taller d'una setmana de durada en el qual s'han constituït una seixantena de grups. En cadascun hi han tingut cabuda estudiants de tots els cursos del grau. Se'ls ha demanat què farien amb el viaducte del ferrocarril al seu pas per la ciutat de Girona.

La finalitat del seminari era múltiple: d'una banda, es volia fer que estudiants amb diferents nivells d'experiència, de cursos diferents, compartissin una mateixa vivència docent. De l'altra, iniciar-los en la cultura de repensar el valor de l'estructura construïda, explorar les possibilitats de reutilitzar-la, les intervencions que consideren necessàries per tal de millorar-ne l'ús, o canviar-la radicalment. El resultat ha estat sorprenent. Tot i que els estudiants coneixien el futur que espera al viaducte del ferrocarril al seu pas per la ciutat, que no és altre que l'enderroc, cap dels grups de treball ha considerat necessària aquesta opció i tots n'han defensat la reutilització. Alguns han plantejat mantenir-ne l'ús ferroviari però l'han adaptat a les necessitats de la ciutat, perquè consideren que ara no les satisfà. D'altres, han pensat que podria esdevenir un parc lineal, o un corredor per passejar amb bicicleta o, fins i tot, n'hi ha que s'han decantat per reutilitzar-ne l'estructura i embolcallar-la fins a convertir-la en una gran escultura. Sembla, doncs que els estudiants han entès el nou tarannà que els professors pretenen donar als estudis d'Arquitectura de Girona, i les seves conclusions reflecteixen que un bon arquitecte ha de saber fer grans edificis, però també ha de saber viure una professió que entén que edificar és repensar, rehabilitar i reconstruir.